

GLOSSARY – LITERARY TRANSLATION

gig

- značenje: koncert, nastup (najčešće muzički, često manji/klupski)
 - registar: neformalno
 - napomena: u brit/amer slengu standardno za “live performance”
-

make a night of it

- značenje: “pretvoriti večer u ludu noc / provesti večer u potpunosti u izlasku”
 - konotacija: planirano uživanje, neformalno druženje + aktivnosti
-

dress up / dressed carefully

- ovde nije strogo sleng, ali:
 - značenje: obući se pažljivo / formalnije nego inače
-

crammed his pockets

- značenje: nagurao, napunio džepove
 - konotacija: neuredno, brzo, “pretrpano”
-

giveaway consumer goods

- značenje: promotivna roba, besplatni reklamni proizvodi
 - tipično: marketing “freebies”
-

floodlights

- značenje: jaki reflektori za osvetljavanje prostora (stadion, klub, obezbeđenje)
 - kontekst: pojačana bezbednost
-

towered over the locals

- značenje: fizički bio mnogo viši od lokalnog stanovništva/ nadvisivao

- preneseno: kulturna / vremenska “nadmoć” (putnik iz budućnosti)
-

incognito

- značenje: prikriveno, pod lažnim identitetom
 - registar: internacionalizam
-

faded into the darkness

- značenje: stopio se s mrakom / nestao u gužvi
 - stil: književno, ali često u narativnom slengu
-

aristo

- skraćenica od *aristocrat*
 - značenje: aristokrata, pripadnik plemstva
 - registar: žargon / britanski sleng
-

scavenge

- značenje: tražiti, skupljati odbačene stvari
 - konotacija: preživljavanje, improvizacija
-

gear (on stage)

- značenje: muzička oprema (instrumenti, pojačala, setup)
 - sleng: standard u muzičkoj industriji
-

clavichord

- značenje: stari muzički instrument (preteča klavira)
 - kontekst: kontrast staro–novo
-

- značenje: hašiš (kanabis smola), ovde “turski”
- kulturna oznaka: geografska varijanta droge

untied his mental shoelaces

- značenje (metaforički): opustilo mu se mišljenje, postao konfuzan/opušten
 - stil: idiomatski, gotovo poetski sleng
-

Green Card

- značenje: dozvola boravka u SAD
 - kulturno: imigracioni status
-

portal

- značenje: tehnološki prolaz (SF/fantasy koncept)
 - ovde: vremensko-prostorni transfer
-

Realt ime garments (Realt-time garments)

- značenje: odeća proizvedena/štampana u realnom vremenu (futuristički koncept)
 - kontekst: techno-futurizam
-

groupies

- značenje: obožavaoci koji prate muzičare
 - registar: muzički sleng
-

2. KULTURNO-TEHNOLOŠKI TERMINI**Realt ime / Realtime**

- označava "njihovo vreme" (savremeni ili alternativni vremenski sloj)
 - kontrast: budućnost vs. istorijski period (Mozartov svet)
-

portal system (opis u tekstu)

- ograničen kanal komunikacije između epoha
- ekonomski i logistički skup sistem

Green Card problem

- implicitno: migraciona kriza između vremenskih projekata

Roman Empire / New Kingdom Egypt projects

- metafora: drugi istorijski “vremenski eksperimenti”
- naučno-fantastični kontekst kolonizacije prošlosti

3. STILSKO-NARATIVNI TERMINI (BITNO ZA RAZUMEVANJE)

“festive abandon”

- značenje: euforična, nekontrolisana praznična atmosfera
- kontrast: bezbednosna tenzija

“jocularly referred to”

- značenje: u šali nazivan
- registar: formalno-književni

“conspicuous”

- značenje: upadljiv, lako primetan
- ovde: “stranac koji odskače”

“slewed between registers” (implicitno u muzici)

- prelaz između stilova (barok → pop → elektronika)

REČNIK / GLOSSARY — Jonatham Lethem, Interview with the Crab

faux-Georgian mansion

Značenje: „lažno gruzijska vila“

Napomena:

faux- = lažan, imitacija; arhitektura „Georgian“ (18. vek Britanija) ovde je stilizovana, ne autentična.

👉 U književnom prevodu: „kuća u pseudo-gruzijskom stilu“ ili „imitacija gruzijske vile“

housekeeper

Značenje: kućni poslušnik / batler / kućni pomoćnik

Napomena:

Nije neutralno „služavka“ — ovde je muški, hijerarhijski niži, ali formalni servisni lik.

trim red mustache

Značenje: uredno podšišan crveni brk

Napomena:

trim = pedantno sredeñ, „precizan“, ne „tanak“.

razor-cut orange hair

Značenje: kosa ošišana britvom (naglo, oštro, geometrijski)

Napomena:

Ovo je vizuelni sleng stilizacije, ne običan opis frizure.

disapproving air

Značenje: osuđujući, moralizatorski stav / izraz lica

Napomena:

„air“ = ne doslovno vazduh, nego celokupna aura ponašanja

Mormon or Scientologist functionary

Značenje: birokratski tip sekte / administrativni predstavnik religijske organizacije

Napomena (bitno):

„functionary“ = službenik sistema (često ideološkog ili sektaškog)

👉 implicira rigidnost, kontrolu, ritualnost

Chinese robes

Značenje: kineska tradicionalna odora / ogrtač

Napomena:

Ovde je ključno: nije kulturno precizno, nego kostimski znak „drugosti“

token occidental opponent

Značenje: „simbolični zapadnjački protivnik“

Napomena:

token = dekorativni, reprezentativni (ne stvarno važan)

👉 ovde: lik koji postoji samo da „popuni zapadni okvir“ narativa

martial arts film cliché

Značenje: stereotip iz kung-fu filmova

Napomena:

Opisuje filmsku ikonografiju, ne realnost

lurks at the side

Značenje: vrebati sa strane / stoji u pozadini

Napomena:

to lurk = skrivati se, čekati, biti neprimećen

penultimately

Značenje: pretposljednji put / kao pretposljednja žrtva

Napomena:

Književno-retorički izraz, ne svakodnevni govor

protractedly (telephone negotiation)

Značenje: dugotrajno, otegnuto

Napomena:

Formalno-ironijski stil: nepotrebno „uvećava“ trajanje

deferentially

Značenje: pokorno, sa poštovanjem (hijerarhijski)

Napomena:

Označava socijalnu asimetriju

foyer

Značenje: ulazni hol / predvorje

Napomena:

U književnom registru = reprezentativni, visoki prostor

cathedral windows

Značenje: visoki, lučni prozori kao u katedrali

Napomena:

Arhitektonski metaforički efekat „sakralnosti kuće“

mute carpeted surfaces

Značenje: tihi, prigušeni, zvučno „mrtvi“ tepisi

Napomena:

mute = ne samo „tih“ , nego vizuelno i akustički prigušen prostor

tastefully framed photographs

Značenje: „ukusno uokvirene fotografije“

Napomena:

Ironija buržoaskog ukusa (tastefully = ideološki signal „dobrog ukusa“)

Crab House Days

Značenje: naziv TV serije („Kuća raka“)

Napomena:

Igra reči: crab = rak + kućna sapunica/sitcom struktura

grinning visitors

Značenje: nasmejani posetioци

Napomena:

grinning često implicira neprirodnu, televizijsku sreću

set (television set)

Značenje: TV set = snimanje / studio

Napomena:

Ne „televizor“, nego produkcionni prostor

permeated

Značenje: prožima / širi se kroz

Napomena:

Obično se koristi za mirise, emocije, atmosferu

proteinous seashore rot

Značenje: proteinska trulež morske obale

Napomena:

Vrlo stilizovan, gotovo groteskan spoj biologije i mirisa

👉 književno: „zadah raspada morske organske materije“

immaculate house

Značenje: besprekorno čist dom

Napomena:

Ironija: savršena čistoća + neprijatni mirisi

sitcom heyday

Značenje: zlatno doba sitkoma

Napomena:

heyday = vrhunac popularnosti

late-night rerun

Značenje: kasnonoćno repriziranje

Napomena:

Signal: serija je izgubila primarni status

entranced

Značenje: opčinjen, hipnotisan

Napomena:

Jači od „interested“ — gotovo zavodljiv efekat

melancholic longueurs

Značenje: melanholične „dužine“, spori, razvučeni delovi

Napomena:

longueurs = književni termin za dosadne/spore pasaže

bawdy

Značenje: lascivan, vulgarno šaljiv

Napomena:

Humor koji prelazi granice pristojnosti

ingenuous

Značenje: naivan, neiskvaren

Napomena:

Suprotno od „cynical“

abrasive abrasive = neprijatno oštar karakter

confidante

Značenje: poverenik / osoba od poverenja

Napomena:

Uvek emotivna i intimna relacija

loutish

Značenje: prost, grub, neotesan

Napomena:

Socijalno niži stil ponašanja

mawkish

Značenje: sentimentalno prenatravan

Napomena:

Negativna sentimentalnost (previše emocije)

scene-stealing

Značenje: „krade scenu“

Napomena:

Lik koji dominira pažnjom

squabbling

Značenje: sitno svađanje

Napomena:

Ne ozbiljan konflikt nego „brbljiva borba“

scuttle

Značenje: brzo, kratko kretanje (kao rak)

Napomena:

Veoma važno: povezuje se sa „crab“ (rak)

fiddling alone

Značenje: nervozno čačkanje / besposleno petljanje

Napomena:

Mentalna slika izolacije

bristling with bits of broken glass

Značenje: „načičkan razbijenim staklom“

Napomena:

bristling = kao bodlje → agresivna zaštita

inconspicuous door

Značenje: neupadljiva vrata

Napomena:

Narativna ironija: važan ulaz izgleda beznačajno

squatted

Značenje: čučao / zgrčen

Napomena:

Ovde: fizička kompresija (rak = sferičan oblik)

lipped with a wide margin

Značenje: obod / ivica bazena

Napomena:

lip = ivica koja „preliva“

eparador Pico (ime / titula)

Značenje: „popravljač Pico“ / „serviser Pico“

Napomena:

reparador = šp. „popravljač“

dirty child's dollhouse

Značenje: prljava kućica za lutke

Napomena:

doslovan opis objekta

sweetwine

Značenje: slatko vino

Napomena:

neformalno / domaće vino

tasted of plastic, car oil, and dump smell

Značenje: ukus plastike, motornog ulja i mirisa deponije

Napomena:

opis ukusa (sensorni opis)

tin shed

Značenje: limena šupa / baraka

Napomena:

tin = lim, metalni materijal

rattled

Značenje: zveckao, tresao se

Napomena:

zvučni glagol

nails popped from the roof

Značenje: ekseri su ispali iz krova

Napomena:

doslovan fizički opis

nackers

Značenje: „nakeri“ / radnici na otpadu (mehanizovani ili organizovani)

Napomena:

kolokvijalni / neformalni termin u tekstu

pepenadores

Značenje: sakupljači otpada

Napomena:

španska reč

settlement

Značenje: naselje

Napomena:

opšti termin za mesto stanovanja

keep distance from his parents

Značenje: držati fizičku i socijalnu distancu od roditelja

Napomena:

doslovna konstrukcija

run for new trash

Značenje: trčati ka novom otpadu

Napomena:

doslovan izraz

old garbage

Značenje: stari otpad

Napomena:

suprotno od „new trash“

Mouse (ime)

Značenje: Miš (ime lika)

Napomena:

ime životinje korišćeno kao lično ime

cowboy hat

Značenje: kaubojski šešir

Napomena:

odevni predmet

orange jumpsuit

Značenje: narandžasti radni kombinezon

Napomena:

uniforma

stands out

Značenje: izdvaja se / uočljiv je

Napomena:

opšti glagolski izraz

followed at a distance (fifteen steps)

Značenje: pratiti sa razmakom od oko 15 koraka

Napomena:

preciziranje distance

tharpoon

Značenje: harpun / alat nalik harpunu

Napomena:

izmišljena ili modifikovana reč (harpoon + tool)

sharpened with a stone

Značenje: oštreno kamenom

Napomena:

doslovna radnja

pepenadores waited

Značenje: sakupljači otpada čekaju

Napomena:

glagol „wait“

dump

Značenje: deponija

Napomena:

mesto odlaganja otpada

nacker picked up trail

Značenje: nacker je pratio trag

Napomena:

„trail“ = trag

smooth joints

Značenje: glatki zglobovi (mehanički delovi)

Napomena:

tehnički termin

crouched

Značenje: čučnuo

Napomena:
položaj tela

garbage hills

Značenje: brda otpada

Napomena:
doslovan opis terena

mechanical arm

Značenje: robotska ruka

Napomena:
mehanički deo

sweating, dizzy from heat and wine

Značenje: znojan, vrtoglav od toplote i vina

Napomena:
fiziološko stanje

too late but kept running anyway

Značenje: kasno je, ali nastavlja da trči

Napomena:
doslovna rečenica

◆ SLENG / KOLOKVIJALNI IZRAZI

ORIGINAL: ain't

PREVOD: nije / nemam / nisu (nestandardno "be + not")

OBJAŠNJENJE:

Neformalni, gramatički nekorektan oblik za "is not / are not / have not / do not". Koristi se u govornom, često nižem sociolektu.

ORIGINAL: man

PREVOD: brate / čoveče / batice

OBJAŠNJENJE:

Vokativ u američkom slengu; nema bukvalno značenje "čovjek" u ovoj upotrebi.

ORIGINAL: "This ain't no park"

PREVOD: "Ovo nije nikakav park"

OBJAŠNJENJE:

Dvostruka negacija kao pojačanje negacije (emfatični kolokvijalni oblik).

ORIGINAL: "This here"

PREVOD: "baš ovo ovde / ovo konkretno"

OBJAŠNJENJE:

Emfatički demonstrativ; često ruralni ili kolokvijalni naglasak.

ORIGINAL: "just coming into it"

PREVOD: "tek tako ulaziti / nasumično ulaziti"

OBJAŠNJENJE:

Kolokvijalni izraz za ulazak bez dozvole ili bez konteksta.

ORIGINAL: "walked away"

PREVOD: "odšetao / otišao"

OBJAŠNJENJE:

Frazalni glagol; neutralan ali u naraciji označava povlačenje iz konflikta.

ORIGINAL: "looked back once"

PREVOD: "jednom se osvrnuo"

OBJAŠNJENJE:

Minimalna radnja koja često nosi emocionalnu distancu u naraciji.

◆ MUZIČKI I KULTURNI TERMINI

ORIGINAL: “Amazing Grace”

PREVOD: “Amazing Grace (himna / duhovna pesma)”

OBJAŠNJENJE:

Poznata engleska himna; u prevodu se obično ne prevodi naslov.

ORIGINAL: “harmonica for coins”

PREVOD: “sviranje usne harmonike za novac / prosjačenje kroz muziku”

OBJAŠNJENJE:

Busking — ulični nastup za dobrovoljne priloge.

◆ SOCIOEKONOMSKI SLENG

ORIGINAL: “seed coin”

PREVOD: “početni novac / početni kapital”

OBJAŠNJENJE:

Neformalni izraz za mali početni iznos potreban za pokretanje aktivnosti.

ORIGINAL: “the angle”

PREVOD: “strategija / fazon / način zarade”

OBJAŠNJENJE:

Sleng za “pristup” ili “šemu” kako se nešto radi ili zarađuje.

ORIGINAL: “park service”

PREVOD: “služba za parkove / gradsko zelenilo”

OBJAŠNJENJE:

Javna komunalna služba za održavanje vegetacije u gradu.

ORIGINAL: “for coins”

PREVOD: “za sitniš / za bakšiš”

OBJAŠNJENJE:

Označava neformalnu zaradu uličnog muzičara.

◆ **URBANI PROSTOR**

ORIGINAL: "front yard"

PREVOD: "prednje dvorište / prostor ispred zgrade"

OBJAŠNJENJE:

U američkom kontekstu označava privatni prostor ispred kuće ili zgrade.

ORIGINAL: "apartment buildings"

PREVOD: "stambene zgrade / višespratnice"

OBJAŠNJENJE:

Neutralni urbanistički termin.

ORIGINAL: "park benches"

PREVOD: "klupe u parku"

OBJAŠNJENJE:

Javni urbani mobilijar.

◆ **EKOLOŠKI / PRIRODNI TERMINI**

ORIGINAL: "trees growing wild"

PREVOD: Drveće koje nekontrolisano raste

OBJAŠNJENJE:

Rast bez ljudskog održavanja ili kontrole.

ORIGINAL: "streets will be tunnels"

PREVOD: "ulice će postati tuneli"

OBJAŠNJENJE:

Metafora zarastanja grada vegetacijom.

ORIGINAL: “kudzu”

PREVOD: “kudzu (invazivna biljka)”

OBJAŠNJENJE:

Brzorastuća biljka iz SAD koja prekriva strukture.

◆ **SOCIOEMOCIONALNI IZRAZI**

ORIGINAL: “stoic resignation”

PREVOD: “stoičko prihvatanje”

OBJAŠNJENJE:

Emocionalna smirenost i prihvatanje bez protesta.

ORIGINAL: “empty hat”

PREVOD: “prazna kapa (za bakšiš)”

OBJAŠNJENJE:

Simbol ulične zarade bez novca.

ORIGINAL: “stoic”

PREVOD: “stoički / ravnodušan”

OBJAŠNJENJE:

Osoba bez vidljivih emocija u teškoj situaciji.

◆ **URBANA TERITORIJALNOST**

ORIGINAL: “this is our front yard”

PREVOD: “ovo je naše prednje dvorište”

OBJAŠNJENJE:

Prisvajanje javnog prostora kao “privatnog”.

ORIGINAL: “don’t like people coming in”

PREVOD: "ne volimo da ljudi ulaze"

OBJAŠNJENJE:

Izražava kontrolu nad prostorom i isključivanje drugih

◆ **Leksičke jedinice / glagolske konstrukcije**

shook his head

pokret glave levo-desno (negacija, odbijanje, neverica)

distastefully

sa odbojnošću; sa osećajem gađenja ili neodobravanja

idea

ideja; zamisao; predlog

hemmed and hawed

oklevao u govoru; odugovlačio; izbegavao direktan odgovor

dickered

cenjkali se; pregovarali o ceni (neformalno)

buy

kupiti; nabaviti

weed

marihuana; trava (sleng)

finger baggie

mala plastična kesica sa drogom (neformalno: mala količina koja stane "između prstiju")

for twenty

za 20 dolara (eliptično označavanje cene)

not so easy to do

nije lako izvodljivo; nije jednostavno uraditi

shook his head

ponovljeni izraz: negacija gestom

sent over

poslao / uputio (u drugu lokaciju ili osobu)

make the sale

izvršiti prodaju; obaviti transakciju

cheery exchange

vesela / opuštena razmena (reči, informacija)

the day's news

dnevne vesti; novosti tog dana

liquor store

prodavnica alkohola

pack of cigarettes

paklica cigareta

triangular park

trouglasti park (geometrijski oblikovan javni prostor)

incongruous

neusklađen; neodgovarajući u kontekstu; vizuelno "nepripadajući"

cement whale

betonska skulptura kita

bench

klupa

acquaintances

poznanici; ljudi koje zna površno

fended off

odbijao; držao na distanci (socijalno ili fizički)

Marlboros

Marlboro cigarete (brend)

cut into

umešati u; iseći i dodati u nešto

tobacco

duvan

refill

ponovo napuniti

cigarette papers

papiri za motanje cigareta

twisted ends

uvijeni krajevi (papira ili smotane cigarete)

joints

džointovi; smotane cigarete marihuane

sold

prodao

dollar each

dolar po komadu

anxious

nervozan; zabrinut; uznemiren

plants

biljke (u kontekstu: uzgoj marihuane)

watering day

dan zalivanja (poljoprivredni/uzgojni raspored)

no-man's-land

ničija zemlja; zona bez kontrole

fortress apartments

utvrđene zgrade; stambeni blokovi ojačani radi bezbednosti

burned-out hulks

spaljene olupine zgrada; ruševine

abandoned buildings

napuštene zgrade

rubble

šut; građevinski otpad nakon rušenja

sidewalk

trotoar

sirens

sirene (policijske / hitne službe)

hum of traffic

žamor saobraćaja; konstantni zvuk saobraćaja

glare / jumps in the corner of the eye

vizuelni "trzaji" u perifernom vidu; kratke smetnje u vidu

looked directly

gledao direktno;

GLOSAR — *Getting to Know You* (David Marusek)

◆ TEHNOLOŠKI / SISTEMSKI TERMINI**reprogram itself**

samoreprogramirati se; sistem koji menja sopstveni kod ili ponašanje bez spoljne intervencije

Bug

ime veštačkog inteligentnog sistema / softverskog agenta (ovde: personalizovani AI alat)

process the file

obraditi datoteku; izvršiti računsku ili informatičku obradu ulaznih podataka

feature

funkcionalnost; ugrađena sposobnost sistema

tool

alat (u softverskom smislu: funkcija, program, modul)

disabled

onemogućen; isključen (softverska funkcija)

handicapped icon

ikonica greške / statusa ograničenja funkcije sistema

cornice display

gornji panel ekrana (HUD / UI element u arhitekturi sistema ili lifta)

elevator

lift; sistem vertikalnog transporta

speed slowed to a crawl

brzina se smanjila do minimuma; gotovo zaustavljena

lift speed may not exceed five floors per minute

ograničenje brzine lifta (sistemska pravilo / protokol)

consensus has been modified

konzensus je promenjen; sistemsko ažuriranje odluke grupe korisnika

◆ **SLANG / SOCIOLINGVISTIČKI TERMINI**

jerry

slang: genetski dizajnirana osoba / “commercially engineered human type” (niža društvena kategorija u svetu teksta)

michelles / jennies / jeromes

standardizovana imena genetskih “linija” (germline kategorije, ne individualna imena)

germlines

genetske linije; klonirane ili dizajnirane ljudske podvrste

AP brown and teal

uniforma ili standardizovana odeća (AP = “Assigned Personnel” ili administrativni kod; brown/teal = oznaka klase)

aneurysm the size of a grapefruit

hiperboličan medicinski izraz; sleng za ozbiljno zdravstveno stanje uz dramtizaciju

the slightest strain

najmanji napor; minimalno fizičko ili mentalno opterećenje

pony me

slang: “uplati mi”, “pokrij mi trošak”, “daj mi novac”

OE23,000

novčana jedinica / digitalna valuta (visok iznos; futuristički monetarni sistem)

har-harred

podrugljivo se nasmejao; imitacija smeha (ironično / sarkastično)

looked you up and down appraisingly

merenje pogledom; procena vrednosti osobe (često seksualizovano / dominantno ponašanje)

vitals

“vitalne stvari”: osnovne biološke funkcije ili zdravstveni sistemi tela

peripherals

spoljni dodaci telu (implanti, augmentacije, modifikacije)

spooky (about people)

jeziv; psihološki uznemirujući; “off-putting” tip ličnosti

pithed

ubijen / onesposobljen putem neurološke deaktivacije (specifičan SF termin)

vatero

lokacija ili sistem (verovatno zatvoreni medicinski/forenzički centar)

incipient sociopathy

početna faza sociopatije; psihološki poremećaj u razvoju

grunts

“grunt” = osnovni vojnik; pešadija niskog ranga

indentured

vezan ugovorom; u sistemu prinudnog rada ili službe

commando forces

specijalne vojne jedinice

EXTRUSIONS UNLIMITED

ime korporacije (komercijalna/industrijska firma)

mall security

obezbeđenje tržnog centra

Sub40

verovatno naziv sektora / nivoa / zone (transportna ili stambena klasifikacija)

down lifts were spango

“spango” = neispravni, van funkcije (slang za kvar / sistemski pad)

consensed / consensus

sistem kolektivnog glasanja ili automatskog odobravanja u mreži korisnika

◆ STILSKI / UI TERMINI

crowded elevator

prenatrpan lift; visok nivo socijalne gustine u zatvorenom prostoru

passengers consulted the display

korisnici proveravaju sistemski interfejs; interakcija sa UI panelom

◆ **KORPORATIVNO / BIOTECH KONTEKST**

commercial type

standardizovan genetski ili društveno dizajniran tip osobe

vitals vs peripherals

biološke funkcije vs tehnološke nadogradnje tela (ključna distinkcija u tekstu)

GLOSAR — USER-CENTRIC DESIGN TEXT

◆ **KORPORATIVNI / MENADŽMENT ŽARGON**

user-centric

korisnički orijentisan (dizajn / sistem fokusiran na korisnika kao centralnu tačku)

design team

dizajnerski tim; multidisciplinarna radna grupa za razvoj proizvoda

subject (e-mail metadata)

tema poruke; formalni identifikator sadržaja komunikacije

new product brainstorm

idejna sesija za novi proizvod; kolektivno generisanje koncepta

product launch

lansiranje proizvoda; puštanje na tržište

quarterly report

tromesečni poslovni izveštaj (finansijski / analitički dokument)

shareholders

akcionari; vlasnici kapitala u kompaniji

bottomed out

dostigli najnižu tačku (finansijski pad / tržišni minimum)

debacle

katastrofalan neuspeh projekta ili proizvoda

sales remain strong

prodaja ostaje stabilna / visoka (market performance indicator)

buzz

medijska / tržišna "buka"; interesovanje i hype oko proizvoda

product category

kategorija proizvoda (market segment)

◆ TEHNOLOŠKI / INDUSTRIJSKI TERMINI

locator tag microtechnology

mikrotehnologija za identifikacione / lokacione tagove (tracking sistemi)

killer app

"ubitačna aplikacija"; proizvod koji dominira tržištem i definiše tehnologiju

intelligent-environment market

tržište pametnih okruženja (IoT / smart environment sistemi)

MEMS tech

Micro-Electro-Mechanical Systems (mikro-elektromehanički sistemi)

out of the lab

izlazak iz laboratorijskog fazona; prelazak u komercijalnu primenu

bursting into the marketplace

naglo ulazak na tržište (market disruption)

cross-licenses

unakrsne licence (pravni sporazumi o deljenju патената)

patents

patenti; pravna zaštita tehničkih rešenja

development budget

budžet za razvoj (R&D finansiranje)

cutting-edge engineering outfit

napredna inženjerska firma (high-tech kompanija)

◆ MARKETING / STRATEŠKI ŽARGON

technology for tech's sake

tehnologija radi tehnologije (bez tržišne svrhe)

hot, sweet technology

sleng za “vrlo atraktivna / poželjna tehnologija”

“If you build it, they will come”

market assumption: ako razviješ proizvod, korisnici će automatski doći (naivna strategija)

real world competitiveness

konkurentnost u realnom tržištu (profit-driven performance)

design awards don't pay the bills

nagrade za dizajn nemaju finansijsku vrednost (kritika akademskog priznanja bez profita)

◆ MENADŽERSKA RETORIKA / IDEOLOŠKI JEZIK

turn things around

preokrenuti situaciju; poboljšati loš trend

emphasis

naglasak; strateški fokus

modern marketplace

savremeno tržište (globalni konkurentski sistem)

management wants

što uprava / menadžment zahteva (korporativna hijerarhija moći)

grumble

žaliti se neformalno

◆ BIOTEH / UX / PROFILING TERMINI

user specs

specifikacije korisnika (profil ciljne grupe)

early adapter type

korisnik koji prvi prihvata nove tehnologije

demographic

demografska grupa (starosna / socijalna kategorija)

NAFTA/Europe

geopolitičko tržišno područje (Severna Amerika + Evropa)

trackable

pratljiv (digitalno / GPS / data tracking sposobnost)

high-value-added products

proizvodi visoke dodatne vrednosti (ekonomski termin)

mobile hardware products

mobilni hardverski uređaji (laptopi, telefoni, prenosivi uređaji)

sporting goods

sportska oprema

luggage

prtljag (često GPS-tracker kontekst u ovom tekstu)

cross-functional team

tim sastavljen od različitih stručnih profila

engineer / programmer / marketer etc.

profesionalne uloge (multidisciplinarna struktura)

◆ ORGANIZACIONA STRUKTURA

team coordinator

koordinator tima (upravljanje komunikacijom i zadacima)

legal expert

pravni stručnjak (patenti, licence, regulativa)

social anthropologist

socijalni antropolog (analiza korisničkog ponašanja)

graphic designer

dizajner vizuelnih rešenja

◆ STILSKO / DISKURZIVNO

FYI

“for your information” → informativna napomena (neformalni poslovni e-mail slang)

Subject: Re:

odgovor na prethodnu e-mail temu (reply thread marker)

✓ OPŠTA LEKSIČKA KARAKTERISTIKA TEKSTA

GLOSAR – Cat Rambo: *Memories of Moments, Bright as Falling Stars*

OPŠTI / NARATIVNI TERMINI

“make an offer like that” →

- ponuditi takvu vrstu prilike / predloga (često implicira institucionalnu ili formalnu ponudu)

“The Exams” →

- “Ispiti” u institucionalnom/elitnom smislu (kapitalizacija sugerira sistemski događaj, ne obični testovi)

“Get a good night’s sleep” →

- idiom: “dobro se naspavaj” (standardna motivaciona formula)

“Face them fully charged” →

- metafora iz energetskog/tehničkog registra: “ući potpuno spreman / maksimalno fokusiran i ‘napunjen’”

NEFORMALNI GOVOR / REGISTAR LIKOVA

“I rolled my eyes” →

- idiom: pokazati iritaciju ili prezir bez govora

“For what? Like there’s a chance.” →

- kolokvijalni skepticizam; eliptična rečenica koja implicira: “kao da uopšte postoji šansa”

“Yeah, yeah, that’s fine” →

- reduplikacija “yeah” = indiferentnost / umanjeње važnosti

“I’m up till midnight” →

- “up” = ne idi doslovno; znači “ostajem budan”

“respite” →

- formalno: kratko olakšanje / predah od pritiska

“seeped into my bones” →

- idiom: “proželo me potpuno” (emocionalno/fiziološko prodiranje osećanja)

TEHNIČKI / INSTITUCIONALNI KONTEKST

“library run” →

- idiom/sleng: “odlazak po resurse u biblioteku” (često u futurističkim ili studentskim kontekstima = misija nabavke podataka)

“portabella bits” →

- “bits” = mali isečci / komadi (sleng za porcijski razbijenu hranu)
- portabella = vrsta gljive (gastronomski termin)

“curry powder and oil” →

- standardni kulinarski termini (ovde kao deo “obrade hrane” u opisnom stilu)

“scraping her plate free” →

- “scrape” = metaforički “počistiti do kraja”, intenzivno jesti

SOCIO-EMOCIONALNI I PSIHOLOŠKI TERMINI

“heartfelt smile” →

- iskren, emotivno dubok osmeh

“square-set face” →

- opis fizionomije: široka, kvadratasta struktura lica (neutralno-deskriptivno)

“I could not read her expression” →

- idiom: ne mogu interpretirati emocije / psihološki signal

SOCIJALNI / RELACIONI SLENG

“pal around” →

- neformalno: družiti se, “blejati zajedno”

“grew up next to each other” →

- literalno, ali implicira duboku bliskost iz detinjstva

“street bullies” →

- ulični nasilnici / vršnjačko nasilje

“channel surfing” →

- tehničko-kulturni sleng: menjanje TV kanala (simbol pasivnog provođenja vremena)

“work or errands” →

- “errands” = sitni zadaci van kuće (kupovina, administracija itd.)

EMOCIONALNO-INTIMNI REGISTAR

“for keeps” →

- idiom: trajno, ozbiljno, “za stalno” (romantična veza)

“swaggering into the shelter” →

- “swaggering” = ući samouvereno, razmetljivo, gotovo agresivno

“rabbit-fur jacket” →

- modni/ekonomski marker (status, materijal)

“pseudo-leather pants” →

- “pseudo-” = imitacija, lažni materijal (estetsko-socijalni signal)

“tricking in a swank bar” →

- “tricking” = raditi seksualno/servisno-ekonomski posao (sleng, eufemizam)
- “swank bar” = luksuzni, elitni bar

“snatched all her hard-earned cash” →

- “snatched” = nasilno ukrao
- “hard-earned cash” = novac zarađen teškim radom

“holding herself hard and arrogant” →

- “holding herself” = držanje tela / stav
- “hard” = emocionalno zatvorena, otporna

“glimpse the softness underneath” →

- metafora: uočiti emocionalnu ranjivost ispod spoljne tvrdoće

KOLOKVIJALNI / FIZIČKI KONTAKT (INTIMNI SLENG)

“sauntered up” →

- lagano, opuštено prići (često sa samopouzdanjem ili flertom)

“invited her outside for a smoke” →

- eufemizam: poziv na privatniji prostor / pauzu
-

GLOSAR — Cat Rambo (*MEMORIES OF MOMENTS...*)

(strogo: reč → konkretan prevod / značenje)

DIGITALNI / SISTEMSKI TERMINI

library terminal

→ bibliotečki terminal / računar u biblioteci

terminal

→ korisnički računar / pristupna stanica

tablet

→ tablet računar

log-in gloves

→ rukavice za prijavu / biometrijske rukavice

STANJA SISTEMA / SVESTI

glassy stare

→ staklasti pogled / odsutan pogled

meat's occupant is elsewhere

→ svest je "odvojena od tela" / korisnik je u sistemu

KRETANJE / PROSTOR

parking garage

→ parking garaža

wall (patchworked with graffiti layers)

→ zid sa slojevima grafita

booth

→ kabina / slobodno radno mesto

SOCIJALNI SLENG

panhandled

→ prosio

smoke (for a smoke)

→ pušiti / otići na cigaretu

Marlboro Brute

→ Marlboro "Brut" (fiktivna jača verzija cigareta)

lean back against the wall

→ nasloniti se na zid

◆ KONZUMACIJA / DROGE

take a drag

→ povući dim

one-hitter

→ lula za jedan udah

pipe

→ lula

gray lintish dust

→ sivi praškasti materijal / prašak nalik na vlakna

◆ PERCEPCIJA / PSIHOLOŠKA STANJA

nicotine rush

→ nikotinski "udar" / nagli efekat nikotina

footsteps came across the cement floor

→ koraci po betonu

glassy stare

→ staklast pogled

physical jolt

→ fizički trzaj / udar

world dropped half an inch beneath my feet

→ svet se "spustio" / osećaj gubitka stabilnosti

iridescence like gasoline on a rain puddle

→ iridescetni sjaj poput benzina na vodi

◆ **POZITIVNE / SOCIJALNE FRAZE**

"Nice night, ain't it?"

→ "Lepa noć, zar ne?"

gimme

→ daj mi

it's good stuff

→ dobra roba / dobar kvalitet

never had better

→ nikad bolje

◆ **ODEĆA / STIL**

slick jacket

→ sjajna / glatka jakna

chunky boots

→ teške čizme

silver hoops

→ srebrne alke (minđuše)

◆ **KOGNITIVNO / TEHNIČKO-PERCEPCIONO**

leaned back against the wall

→ naslonjen na zid

eyes had the glassy stare

→ oči imaju staklast pogled

leaned / moved / sauntered

→ sauntered = lagano se približiti / šetkati

◆ SOCIJALNA INTERAKCIJA

“Gimme.”

→ “Daj mi.”

“Want to try something”

→ “Hoćeš da probaš nešt

GLOSAR — Gwyneth Jones: *BLUE CLAY BLUES*

◆ NARATIVNE / STRUKTURNE FRAZE

at the same moment

→ istovremeno / u isto vreme

took to be a mere accidental prop

→ smatrao da je (nešto) slučajan/beznačajan rekvizit
prop = rekvizit (pozorišni/filmski element u sceni)

on purpose

→ namerno

chill and horror of excitement

→ kontradiktorna emocija: “jezivo uzbuđenje” (mešavina straha i uzbuđenja>adrenalina)

◆ EMOCIONALNO / SENZORNI REGISTAR

ran through him

→ prostrujalo kroz njega (nagla fizičko-psihološka reakcija)

shivering visibly

→ vidljivo drhtanje

excuse (for shivering)

→ opravdanje (socijalno dozvoljeno objašnjenje ponašanja)

◆ VREMENSKI / ATMOSFERSKI SLENG

the rain arrived

→ kiša je naglo počela / stigla

fell over the whole scene

→ obuhvatila celu scenu (totalna vremenska promena)

roll of silk tossed down

→ metafora: "svileni sloj koji se prosipa" (vizuelna hiperbola za kišu)

purple rain

→ ljubičasta kiša (neobična meteorološka/metaforička pojava; SF/poetski marker)

scented

→ mirisna / aromatična

shocking (cold and shocking)

→ zapanjujuće hladno /

◆ DIJALOG / SOCIOLEKT**boy (address form)**

→ neformalno obraćanje mlađem muškarcu (često patronizujuće)

"What d'you do?"

→ skraćeno: "What do you do?" = čime se baviš

Uh — I'm an engineer

→ "uh" = govorna pauza / nesigurnost u odgovoru

◆ RURALNI / "BOONDOCKS" KONTEKST**boondocks**

→ zabačeno područje / provincija / ruralna periferija

everywhere you go

→ kolokvijalno: "gde god da odeš"

invite you to stay

→ pozvati nekoga da ostane (gostoprimstvo / socijalna norma)

etiquette

→ društveni običaj / nepisano pravilo ponašanja

any chance comer

→ slučajni prolaznik / nepoznat gost

potential addition to the community

→ potencijalni novi član zajednice (inkluzivna ruralna logika)

◆ SOCIJALNA TRANSAKCIJA / EKONOMSKI SLENG

banter

→ neobavezno dobacivanje / verbalno "nadmudrivanje" bez ozbiljnog značenja

positioning of the truck

→ pozicioniranje vozila (operativni tehnički termin)

chaining up

→ vezivanje / osiguravanje lancima (vozilo)

winched onto the flatbed

→ podignut vitlom na platformu kamiona

flatbed

→ kamion sa ravnom platformom

◆ SOCIJALNA INTERAKCIJA

decent but not effusive gratitude

→ umerena, nepreuveličana zahvalnost

effusive = preterano emotivno izraženo

got into the back

→ ušao u zadnji deo vozila

woke as the car was being winched

→ probudio se dok se vozilo podizalo

◆ PONAŠANJE / PERCEPCIJA DETETA

stared all around her mightily

→ posmatrao sam pojačanom radoznošću (

been dreaming

→ bila u snu / sanjala

eyes like saucers

→ idiom: širom otvorene oči (iznenađenje / fascinacija)

dawning appreciation

→ postepeno razumevanje / "svest koja se budi"

means of transport

→ sredstvo prevoza

audience

→ "publika" (ironijski: ljudi koji posmatraju situaciju)

adventure

→ avantura / doživljaj (dečja interpretacija situacije)

◆ **TEHNIČKI / VOZILNI TERMINI**

truck

→ kamion

flatbed

→ platforma za transport (vozilo bez kabine sa zadnje strane)

car broke down

→ auto se pokvario

◆ **SINTAKSIČKO-PRIPOVEDNI REGISTAR**

looked all around

→ posmatrala okolinu

peered

→ zurili / pažljivo gledal

stopdrops

→ sistem za anonimno slanje poruka / mehanizam za "ispuštanje" informacija u mreži

Director tag

→ oznaka upravljačkog ranga / sistemska privilegovana identifikacija

Systemic Introspect & Reorganization

→ sistemska unutrašnja revizija i reorganizacija (korporativno restrukturiranje)

InterCore Express

→ korporativni sistem / preduzeće za integrisane operacije i ekspresnu logistiku

i3Cee

→ reorganizovani upravljački sistem (automatizovani korporativni režim)

◆ EKONOMSKI / MENADŽERSKI POJMOVI

ROI (povraćaj ulaganja)

→ finansijski povraćaj uložених sredstava

Security Directorate

→ uprava za bezbednost

SysAdmD

→ uprava za sistemsku administraciju

EnforD

→ uprava za sprovođenje (izvršno-bezbednosni sektor)

downgraded to desk jobs

→ sveden na kancelarijske poslove (niži hijerarhijski status)

Theorist (zvanje)

→ teoretičar (u smislu: analitičar bez operativne funkcije)

◆ LJUDSKI RESURSI / DISCIPLINSKI SLENG

EOE voluntarily

→ dobrovoljni prestanak radnog odnosa

PIPe

→ plan poboljšanja učinka (disciplinarni HR mehanizam)

R & U

→ pregled i ažuriranje dokumenata / evaluacija izveštaja

GPARs

→ opšti izveštaji o oceni učinka

Section Manager

→ rukovodilac sektora

Section Monkey (pogrdno)

→ izvršilac nižeg menadžmenta / birokratski posrednik (pejorativno)

WTF me (sleng u tekstu)

→ eskalirati slučaj / pokrenuti disciplinski postupak

◆ RADNO / TERENSKI TERMINI

out into the field

→ izlazak na teren / operativni rad izvan kancelarije

mysterious package

→ nepoznati predmet / sumnjiva pošiljka

take the matter out of my hands

→ izgubiti kontrolu nad predmetom / preneti nadležnost

doc audit

→ dokumentaciona revizija / kontrola dokumentacije

never-ending depression (figurativno)

→ dugotrajno psihološko stanje bez izlaza (metaforički opis)

◆ INFRASTRUKTURA / SISTEMSKI SLOJEVI

Depot 12-B4

→ logističko skladište / čvor 12-B4

inRing

→ unutar orbitalnog prstena / infrastrukturnog prstena

Malachite Layer

→ sloj Malahit (sloj sistema / infrastrukturna zona)

'tubebus

→ cevni prevoz / cevni autobusni sistem

clicks

→ jedinica udaljenosti (kolokvijalno: kilometri)

◆ ORBITALNA / STRUKTURNA TERMINOLOGIJA

The Ring

→ orbitalni prsten (megastruktura oko planete)

ecliptic

→ ravnina orbite

climatologies

→ klimatski kontrolisane zone

brain trusts

→ naučno-istraživački kolektivi / ekspertske grupe

moss and lichens replication

→ veštačko razmnožavanje mahovina i lišajeva (bioinženjering)

◆ EKONOMSKI SISTEM / MREŽE

CorCongloms

→ korporativni konglomerati (mega-preduzeća)

packet landscape

→ mrežno-digitalni prostor podataka

Retail Interregnum

→ privremeni prekid maloprodajnog sistema / tržišni međuperiod

SIX

→ ekonomsko-politički blok (organizovana grupa sistema)

economic web

→ mrežna ekonomija

isolation variables

→ parametri društvene izolacije

separation anxiety (sistemski termin)

→ efekat društvene izolacije

◆ **TEHNOLOŠKO / MREŽNO**

high throughput packet flow

→ visok kapacitet prenosa podataka

1PB/f optimization

→ optimizacija protoka od jednog petabajta po frejmu

node cluster

→ čvorni klaster

digital signal delivery

→ isporuka digitalnih signala

meatspace

→ fizički svet (nasuprot digitalnom prostoru)